

nefte af det Offentlige, forsaavidt denne Mand trænger dertil, komme ham tilhjælp. Der er een Omstændighed ved denne Mand's Virksomhed, som synes mig at være det Afgjørende, for at man kan indlade sig paa Loven, og det er, at han her i Landet, saa at sige, har brudt en Bane med det Slags Skoler. Det er aabenbart, at, naar en Mand indfører en saadan ny Institution, saa kan det ikke være Andet, end at han nødvendigviis maa gjøre mange Forsøg, som koste Penge, det er ikke tænkeligt, at Sligt kan skee uden mange Dpoffreller fra hans Side, naar han ret med Sver vil gjøre Noget ud deraf. Nu kan man jo vel sige, at, forsaavidt han gjør disse Forsøg, og de lykkes, skaffe de ham ogsaa bagefter Indtægter — det er ganske vist —; men, dersom nu dog Resultatet blev, at Manden efter en Aarrækkes Forløb var svækket ved Alderen og ikke længere kunde holde sin Skole med den Styrke, han tidligere har kunnet, og at Indtægten derfor formindskedes, og man kan dog ikke sige, at det er hans Skyld, at det saaledes gaar tilbage — det er Noget, der ligefrem ligger i den menneskelige Natur — saa burde man ikke glemme, at ialtsald Mandens Dpoffreller have bragt gavnlige Resultater, om ikke for ham, saa dog for det Offentlige og for det Slags Institutioner, som han har indført her i Landet.

Der er blevet anført af den høitærede Minister, at der er en anden Skolebestyrer, der tidligere har nydt saadan Statsunderstøttelse, og naar jeg sammenligner hans Adkomst med denne Mand's til at faae en saadan Pension bevilget — thi jeg kan ingenlunde erkjende, hvad den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Hammerich) yttrede, at saadanne Mænd skulde have enten noget Krav derpaa eller nogen egentlig Berettigelse dertil — saa maa jeg gjøre opmærksom paa den Omstændighed, at denne omtalte, tidligere pensionerede private Skolemand forestod en Skole, der var af den Art, hvoraf vi havde saamange her i Landet, og at der altsaa af den ikke kunde vindes et særligt Udbytte for Skolevæsenet, saaledes som derimod er Tilfældet med den Mand's Skole, vi her omtale. Da jeg aldeles ikke har staaet i nogetsomhelst Forhold

til denne Mand, men kun har høstet Anledning til at iagttage hans Virksomhed, deels som Formynder for Børn, der have gaaet i hans Skole, deels paa Grund af min Interesse for Skolevæsenet, saa finder jeg det saa meget mindre betænkeligt fra min Side at udtale mig til Fordeel for ham.

Jeg skal forøvrigt bemærke, at det forekommer mig, at det dog, uagtet det maaskee ikke behøver at staae i Loven, formodentlig følger af sig selv, at Betimeligheden af det Tidspunkt, til hvilket Pensionen skal tilstaaes, maa blive overveiet af Ministeriet, og, om det end ikke kommer til at staae i Loven, maa vi være forviseede om, at Ministeriet vil afveie de Grunde, der gjøre, at man netop til den og den Tid foreslaaer, at han skal begynde at nyde denne Pension; thi det vilde dog være noget ganske Besynderligt, om vor Begunstigelse skulde have en saadan vag Charakter, at man skulde sige, at denne Mand med Hensyn til Pengenydelsen kunde lade denne Lov træde i Kraft, hvad Tid han vilde; Sligt forekommer mig vilde være urimeligt; men jeg kan heller ikke tænke mig Andet, end at Regjeringen vil forbeholde sig at bestemme det Tidspunkt, da han skal begynde at nyde Pensionen. Med Hensyn til Summen troer jeg ogsaa, at det var godt, om den ærede Minister, inden Sagen endes, gjorde opmærksom paa de Grunde, der have ledet til at ansætte denne netop saa stor; thi det forekommer mig dog, at den maa komme til at staae i et vist Forhold til de Indtægter, han har nydt af sin Skole; den Begunstigelse, vi give ham, burde dog være nogenlunde proportionel til, hvad han f. Ex. vilde have faaet, isald han havde været ansat i det offentlige Skolevæsens Tjeneste. Jeg skal ikke indlade mig paa at sige, om Summen er for stor eller for lille; men jeg vil stille den Anmodning til den ærede Minister, at han, hvis det er muligt, vil udtale sig derom, inden Sagen slutes.

Jeg kan forøvrigt ikke være enig i, hvad der fra forskellige Sider er fremhævet, at man ikke skulde videre omtale saadanne Mænd ved slige Lovforslag; thi det forekommer netop mig, at naar man skal gjøre et saa extraordinært